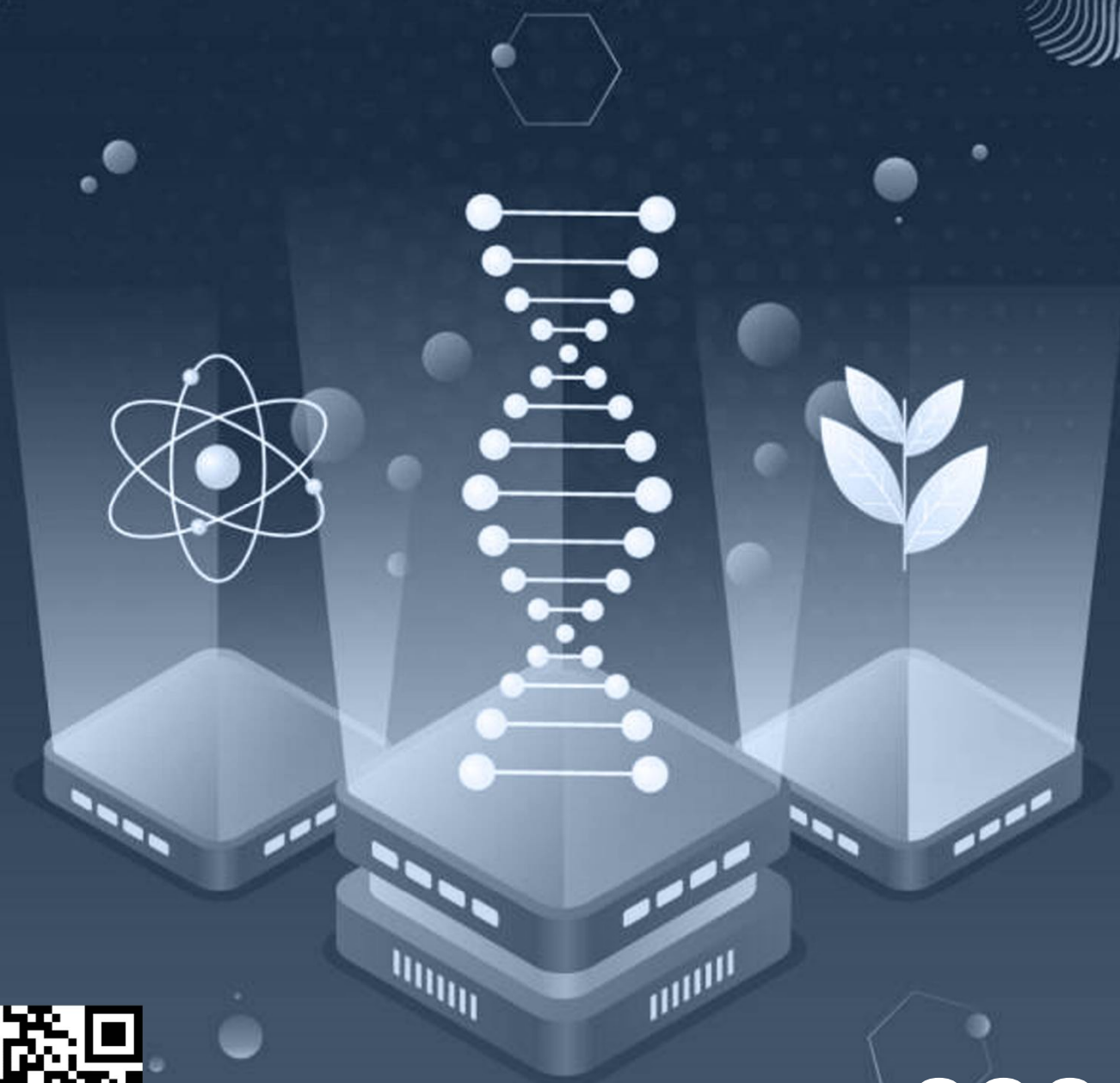

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

JOURNAL OF MAMUN SCIENCE

VOLUME 2, ISSUE 1 **2024**

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

2 JILD, 1 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»
TOM 2, HOMEP 1

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»
VOLUME 2, ISSUE 1

TOSHKENT-2024

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

ЖУРНАЛ «МА'MUN SCIENCE» | JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

№1 (2024) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-0000-2024-1>

Бош мухаррир: | Главный редактор:
Chief Editor:

Urazbayeva Dilbar Abdullayevna
Psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Бош мухаррир ўринбосари: | Заместитель
главного редактора: | Deputy Chief Editor:

Xudoynazarov Egambergan Madrahimovich
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
dotsent Ma'mun Universiteti NTM

TAHRIRIY MASLAHAT KENGASHI | EDITORIAL BOARD | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

FILOLOGIYA FANLARI (INGLIZ TILI)

Axmedov Oybek Saporboyevich

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

O'rozboyev Abdulla Durdibayevich

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Kalandarov Oybek Ruzimbayevich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Yakubov Muzaffar Kamildjanovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Galiyeva Margarita Rafaelovna

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Nasrullayeva Nafisa Zafarovna

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Samarqand davlat chet tillari instituti

Cho'ponov Otanazar Otojonovich

Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti

Yakubova Matluba Tajibayevna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Samandarova Lola Sultanovna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

FILOLOGIYA FANLARI (RUS TILI)

Cho'ponov Otanazar Otojonovich

Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti

Ruzmetov Surojbek Allaberganovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (NEMIS)

Yakubova Matluba Tajibayevna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (O'ZBEK TILI)

Matnazarov Javlanbek Kabulovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

TARIX FANLARI

Anatoliy Sagdullayevich Sagdullayev

Tarix fanlari doktori, professor; akademik

O'zbekiston Respublikasi Fanlar
akademiyasining haqiqiy a'zosi

Ashirov Adhamjon Azimbayevich

Tarix fanlari doktori, professor,
O'zbekiston Respublikasi

Fanlar akademiyasi Tarix instituti.

Goncharov Yuriy Mixaylovich

Tarix fanlari doktori, professor
Altay davlat universiteti Rossiya

Shaydurov Vladimir Nikolayevich

Tarix fanlari doktori, dotsent
Leningrad davlat universiteti Rossiya

Abdullayev Utkir Ismoilovich

Tarix fanlari doktori (DSc),
dotsent Urganch davlat universiteti

Matkarimova Sadoqat Maqsudovna

Tarix fanlari doktori (DSc), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

Abdullayev Timur Pulatovich

Tarix fanlari nomzodi, dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

Abdalov Umidbek Matniyazovich

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
Dotsent Ma'mun Universiteti NTM

Jumaniyozova Mamlakat Tojiyevna

Tarix fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Urganch davlat universiteti

Xo'jamuratov Umarjon Rustamovich

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch pedagogika instituti

PSIXOLOGIYA FANLARI

Shoumarov G'ayrat Baxromovich

Psixologiya fanlari doktori, professor; akademik
O'zbekiston Respublikasi

Fanlar akademiyasining haqiqiy a'zosi

Kryukova Tatyana Leonidovna

Psixologiya fanlari doktori, professor
Kostroma davlat universiteti Belorusiya

Karpinskiy Konstantin Viktorovich

Psixologiya fanlari doktori, professor
Grodno davlat universiteti Belorusiya

IQTISODIYOT FANLARI

Ruzmetov Baxtiyar

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ma'mun Universiteti NTM

Sherov Alisher Bakberganovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), professor

Ma'mun Universiteti NTM

Voronsova Yuliya Vladimirovna

Iqtisodiyot fanlari nomzodi

Moskva davlat boshqaruvi universiteti

Jabborov Umarbek Rustambekovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Cho'ponov San'at Otanazarovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Niyazmetov Islambek Masharipovich

Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

PEDAGOGIKA VA FALSAFA FANLARI

Sardor Sharifzoda O'razboy Tabib o'gli

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

Matnazarov Javlanbek Kabulovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Adilov Zafar Yunusovich

Falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Slepko Yuriy Nikolayevich

Psixologiya fanlari doktori, professor
Yaroslav davlat pedagogika universiteti

Xazova Svetlana Abduraxmanovna

Psixologiya fanlari doktori, dotsent Kostroma
davlat universiteti Belorusiya

Kalandarova Madina Baxadirovna

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Nurullayeva Baxtigul Bobojonovna

Psixologiya fanlari nomzodi, dotsent Ma'mun

Universiteti NTM

TIBBIYOT FANLARI

Yuldashev Baxrom Sobirjanevich

Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

Abdullayev Ravshanbek Babajonovich

Tibbiyot fanlari doktori, professor

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Esamuratov Aybek Ibragimovich

Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Samandarova Barno Sultonovna

Biologiya fanlari nomzodi, dotsent

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Tajiyeva Zebo Baxodirovna

Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Nazarova Maloxat Berdiboyevna

Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Xudaynazarova Salomat Ruzibaevna

Tibbiyot fanlari nomzodi, dotsent

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

ILMIY JURNAL TEXNIK KOTIBI

Sultanov Samandar Maxmud o'g'li

Arxeolog (tadqiqotchi pedagog)

Ma'mun Universiteti NTM

PEDAGOGIKA-PSIXOLOGIYA

1. Ходжаниязов Сардор Умарович, Абубакирова Нодирабегим Рафисовна, СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОВ РАЗВИТИЯ САМООБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА.....	8
2. Egambergan Madraximovich Xudoynazarov BO‘LG‘USI BOSHLANG‘ICH SINFI O‘QITUVCHILARINI MANTIQIY FIKRLASHGA METODOLOGIYASINING DIDAKTIK TAMOIYILLARI.....	14
3. Ахмедов Ойбек Сапорбаевич ФИНЛЯНДИЯ ВА ЎЗБЕКИСТОННИНГ ОЛИЙ ТАЪЛИМДАН КЕЙИНГИ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДАГИ ФАРҚЛИ ЖИХАТЛАР.....	19
4. Matkarimova Nazokat Maksudovna, Matkarimova Nilufar Maxsudovna OILA – FARZAND TARBIYASINING ASOSIY BO‘G‘INI.....	26
5. Sharifzoda Sardorbek O‘razboy tabib o‘g‘li BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNI GENDER YONDASHUV ASOSIDA O‘QUVCHILARNI IJTIMOIYLASHTIRISHGA YO‘NALTIRILGAN KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASHGA OID NAZARIY YONDASHUVLAR.....	32
7. Abdrimov Inoyatbek Axmedovich ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK ADABIYOTLARDA KREATIV FIKRLASHNING DIDAKTIK TAHLILI.....	38
8. Allayarov Dilshodbek Raximboy o‘g‘li SPORCHILARDA MUSOBAQA OLDI KECHADIGAN PSIXOLOGIG (K) HOLATLARNING XUSUSIYATLARI.....	51

TARIX

1. Аширов Адхамжон Азимбойевич ЎЗБЕК ОИЛАСИДА СУВ БИЛАН БОҒЛИҚ МАДАНИЯТ ВА МИЛЛИЙ ТАРБИЯ.....	56
2. Azizov Ahrorbek A‘zamjonovich O‘ZBEK EKIN-TIKINCHILIK AN‘ANALARIDA RAMZ VA BELGILAR TALQINI.....	63
3. Raximberganov Jo‘rabek Otanazar o‘g‘li O‘RTA OSIYO XONLIKLARINING SAVDO ALOQALARI VA SAVDO MARKAZLARI.....	70

TIBBIYOT

1. Matkarimov Nizomjon Baxtiyorovich, Abdullayeva Maftuna Bahodir qizi, Omonboyeva Mahliyo Sanat qizi KO‘KALAMZORLASHTIRISHDA EKILADIGAN O‘SIMLIK LARNING CHANG USHLASH QOBILİYATI VA ULARNING “YASHIL MAKON” UMUMMILLIY LOYIHASIDAGI AHAMIYATI.....	77
2. Жуманиёзов Кувондик Йўлдашевич, Олимова Мадинабону Махмудовна ЎЗБЕКИСТОН ВА РОССИЯДА СОДИР БЎЛГАН ЙЎЛ ТРАНСПОРТ ҲОДИСАЛАРИНИ ЎЗARO ТАҚҚОСЛАШ.....	83
3. Хаитов Мурод Атаназарович ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИ ХОДИМЛАРИ ОРАСИДА ЖОРИЙ ЎТКАЗИЛАДИГАН ТИББИЙ КУРИКЛАР НАТИЖАЛАРИ БЎЙИЧА КАСАЛЛАНИШ ДАРАЖАСИНИ ЎРГАНИШ ВА БАҲОЛАШ.....	92

FILOLOGIYA

1. Djumaniyazova Intizor Davlatnazar qizi SPECIFICS OF THE REALITIES TRANSLATION MODEL.....	101
---	-----

2. Аблаева Надира Кадамжановна, Зулунова Комила Комилжоновна ТЕМА "МАЛЕНЬКОГО ЧЕЛОВЕКА" В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ПУШКИНА ("ПОВЕСТИ БЕЛКИНА").....	108
3. Xudaybergenova Umida Komildjanovna TILSHUNOSLIKDA ERGONOMIMIYA SOHASINING TARAQQIYOTI MASALASI.....	120
4. Allashev Akbarbek Anvar o'g'li INGLIZ ADABIYOTIDAGI KONFLIKT TURLARI.....	125
5. Шарипова Юлдуз Кадамбой кизи, Атаназарова Хавважон, Хасанова Ширин СИМВОЛИЗМ В ПРОИЗВЕДЕНИИ М. БУЛГАКОВА «МАСТЕР И МАРГАРИТА».....	133
6. Шамсутдинова Галия Шамиловна, Дурдиева Интизор Шухратовна БАЛЛАДА ЛЕНОРА.....	140
7. Исмаилова Феруза Исмаиловна, Муратова Ольга Муратовна, Ходжаева Лайло Рустамовна О СКАЗКАХ – УМНЫХ, ДОБРЫХ, СТАРЫХ. И ВСЕ ЛИ ВЫ О НИХ ЗНАЕТЕ.....	146
8. Каримов Хикматбек Анвар угли, Анниёзов Сулаймон Гайрат угли ОСОБЕННОСТИ ПОСТРОЕНИЯ РУССКИХ И УЗБЕКСКИХ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ.....	154
9. Аблаева Надира Кадамжановна, Шарипова Махбуба Кадам кизи «В МОЕЙ ВООБРАЗИЛИИ» (ОБЗОР ДЕТСКИХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ БОРИСА ЗАХОДЕРА).....	160
10. Мадримова Роза Гайратбек кизи, Аллаярова Сохиба Музаффар кизи ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ СБОРНИКА ПОСЛОВИЦ ВЛАДИМИРА ИВАНОВИЧА ДАЛЯ.....	166
11. Абдувахобов Сафармурад, Аллаяров Дилшодбек Рахимбой угли РАЗВИТИЕ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИЛЫ ВОЛИ У СПОРТСМЕНОВ.....	172
12. Рузметова Замира Сатимбаевна, Рахматуллаева Наргиза Бахтияровна ОБ ОПРЕДЕЛЕНИИ СЛОЖНОГО ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ЕГО РОЛЬ В РЕЧИ.....	178
13. Жумамуратова Карина Рамановна ОСОБЕННОСТИ КРЫЛАТЫХ ВЫРАЖЕНИЙ В ПРОИЗВЕДЕНИИ А.С. ГРИБОЕДОВА 'ГОРЕ ОТ УМА'.....	184
14. Икромов Нилуфар Икром кизи, Раззакова Шохсанам Хушнудбек кизи ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ОБОРОТЫ С КОМПОНЕНТАМИ ЦВЕТ В РУССКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ.....	191

FIZIKA VA MATEMATIKA

1. Abdikarimov Islombek Ibragimovich, Yusupova Mehribon Tulqin qizi XUSUSIY HOSILALI DIFFERENSIALTENGLAMALARNI NORAVSHAN TO'PLAMLAR YORDAMIDA YECHISH.....	197
2. Iskandarov Behzod Qurol o'g'li UCHBURCHAKDA MENELAY TEOREMLARINING YANGI VA JUDA OSON ISBOTLARI.....	204

FALSAFA

1. Raxmonov Abduqaxxor Absattorovich MARKAZIY OSIYO MUTAFFAKKIRLARINING DAVLATCHILIK TO'GRISIDAGI G'OYALARI VA QARASHLARI.....	210
2. Мусаев Умиджон Саидкамолевич ИНСОНИЯТ ТАФАККУР ЦИВИЛИЗАЦИЯСИ ТАҲЛИЛИ: ЎРТА АСРЛАР.....	215
3. Sultonov Og'abek Sultan o'g'li YOSHLAR MAS'ULIYATI MASALASIGA ILMIY YONDASHUV: IJTIMOYIY-TARIXIY TAHLIL.....	223

IQTISODIYOT

1. Абдуллаев Илѐс Султанович, Мадрахимов Элѐрбек Эгамбергaнович ХОРАЗМ ВИЛОЯТИДА САНОАТ САЛОҲИЯТИНИ ОШИРИШНИНГ ЭКОНОМЕТРИК ТАҲЛИЛИ ВА РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯСИ.....	229
2. Rahimova Sadoqat Mamutovna MINTAQA IQTISODIYOTIDA TIBBIY XIZMATLAR BOZORI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHDA TIBBIY SUG'URTA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH.....	236
3. Джумабаева Шаира Халиллаевна ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА АҲОЛИ ВА МЕХНАТ РЕСУРСЛАРИ ШАКЛЛАНИШИНИНГ ДЕМОГРАФИК ХУСУСИЯТЛАРИ ВА МУАММОЛАРИ.....	241
4. Эгамов Бахтиѐр Нурметович, Кадиpова Лола Алимджановна МАРКЕТИНГОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	250
5. Matkarimova Intizor Atabaevna, Matkarimov Mansur Maqsudovich KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBEKTLARINING STATISTIK HISOBOTLARINI TUZISH VA TAQDIM ETISH TARTIBI.....	262

Allashev Akbarbek Anvar o'g'li,
Ma'mun universiteti Roman-german
filologiyasi kafedrasida o'qituvchisi,
Xiva, O'zbekiston

INGLIZ ADABIYOTIDAGI KONFLIKT TURLARI

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10943211>

ANNOTATSIYA

Adabiyotda konflikt qarshi tomonlar, fikrlar, kuchlar to'qnashuvi bilan tavsiflangan adabiy vosita hisoblanib, hikoyalar ziddiyatsiz rivojlana olmaydi. Konflikt har qanday hikoyada hal qiluvchi keskinlikni ta'minlaydi va hikoyani oldinga siljitish uchun ishlatiladi. U ko'pincha rivoyatda chuqurroq ma'noni ochish uchun ishlatiladi, shu bilan birga qahramonlarning motivlari, qadriyatlar va zaif tomonlarini ta'kidlaydi. Adabiy konfliktning oltita asosiy turi mavjud bo'lib, ularning har biri quyida batafsil tavsiflanadi.

Kalit so'zlar: konflikt, ichki konflikt, tashqi konflikt, odam va odam o'rtasidagi konflikt, inson tabiatga qarshi bo'lgan holdagi konflikt shakli, inson va jamiyat o'rtasidagi konflikt, inson o'ziga qarshi bo'lgan holdagi konflikt shakli.

Allashev Akbarbek Anvar ugli,
Teacher at the Department of Romance-Germanic
Philology at Mamun University, Khiva, Uzbekistan

TYPES OF CONFLICTS IN ENGLISH LITERATURE

ABSTRACT

A literary device known as conflict within literature is the struggle between two opposing sides. Conflict is essential to the development of stories. Any story needs conflict to establish a certain tension and to advance the plot. It is frequently employed to emphasize the motivations, morals, and faults of the characters while also illuminating a story's underlying significance. Each of the six basic types of literary conflict is covered in further depth below.

Keywords: conflict, internal conflict, external conflict, conflict between man and man, a form of conflict when a man is against nature, conflict between man and society, a form of conflict when a man is against himself.

Аллашев Акбарбек Анвар угли,
Преподаватель кафедры романо-германской
филологии Университета Мамуна, Хива, Узбекистан

ВИДЫ КОНФЛИКТА В АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

АННОТАЦИЯ

В литературе конфликт – это литературный прием, характеризующийся борьбой двух противоборствующих сил. Истории не могут развиваться без конфликта. Конфликт создает решающее напряжение в любой истории и используется для продвижения истории вперед. Его часто используют, чтобы раскрыть более глубокий смысл повествования, одновременно подчеркивая мотивацию, ценности и слабости персонажей. Выделяют шесть основных типов литературного конфликта, каждый из которых подробно описан ниже.

Ключевые слова: конфликт, внутренний конфликт, внешний конфликт, конфликт между человеком и человеком, форма конфликта, когда человек против природы, конфликт между человеком и обществом, форма конфликта, когда человек против самого себя.

KIRISH VA DOLZARBLIGI.

Badiiy asarning qiziqarli chiqishi, xarakter qirralarini ochilishida konfliktning o'rni katta. Yozuvchi so'zlar vositasida manzara va inson portretini chizar ekan, ularni harakatsiz qilib emas, balki ularni muttasil harakatda ifodalaydi. Asar qahramonlari uzluksiz harakatda bo'lar ekan, o'zaro to'qnashuvlardan iborat harakatda bo'ladi. Bu to'qnashuvlar shaxslar o'rtasida, shaxs bilan jamiyat o'rtasida yoki shaxsning ichki, ya'ni ruhiyatidagi ziddiyatlar asosida namoyon bo'ladi. Shunday qilib, badiiy asar syujeti konfliktisiz yashay olmaydi. Shunday ekan, konfliktning o'zi nima? - degan savolga javob izlab ko'rsak. Nazariy adabiyotlarda konflikt haqidagi fikrlarni ko'plab uchratishimiz mumkin. Akademik I. Sulton konfliktga quydagicha tarif beradi: "Konflikt badiiy asarda tasvirlangan xarakterlar, ifoda etilgan g'oyalar, kayfiyatlar kurashidir. Syujetida konflikt bo'lmagan asar ta'sirchan bo'lmaydi, chunki unda hayotiy haqiqat yorqin va izchil ifodalanmaydi. Faqat xarakterlar to'qnashuvi natijasidagina odamlarning ichki dunyosi ochiladi. Konflikt butun asar syujeti va mazmunining yo'nalishini ta'minlaydi. Konfliktisiz syujet "yasash" mumkin emas. Chunki syujet o'zining chuqur mohiyati jihatidan harakat qilayotgan konfliktidir"

METODLAR VA O'RGANILISH DARAJASI.

T. Boboev konfliktga quydagicha ta'rif beradi: "Konflikt – badiiy asarda ishtirok etuvchi shaxslar o'rtasidagi yuzma-yuz kurash yoki qahramonlarning o'z atrofini qurshab olgan muhiti, o'z-o'zi bilan ruhiy to'qnashuvi, olishuvi." Konflikt – syujetni harakatga keltiruvchi asosiy kuch. Agar syujetni avtomobil deb faraz qilsak, konflikt uning dvigatelidir; syujet – tashqi ko'rinish bo'lsa, konflikt uning ichki oqimidir. Yozuvchi badiiy syujet orqali muayyan davrning ijtimoiy konfliktlarini ifodalaydi, ularga o'z munosabatini bildiradi, qahramonlar xarakterini ochadi, estetik idealini olg'a suradi".

Ingliz adabiyotidagi konflikt turlari.

Adabiyotda konflikt syujetni harakatga keltiruvchi va keskinlikni keltirib chiqaradigan qarama-qarshi kuchlar o'rtasidagi kurashdir. Bu hikoyaga chuqurlik va murakkablik qo'shadigan, hikoyani oldinga siljitadigan va personajlarning rivojlanishini shakllantiradigan asosiy elementdir. Konflikt turli shakllarda bo'lishi mumkin, jumladan:

- **Ichki konflikt:** Bu xarakterning ongida, ular o'z fikrlari, his-tuyg'ulari yoki istaklari bilan kurashayotganda sodir bo'ladi. Bu ko'pincha axloqiy dilemma yoki qahramon shaxsiyatining turli tomonlari o'rtasidagi to'qnashuvni o'z ichiga oladi.
- **Tashqi konflikt:** Bu xarakterning tashqi kuchiga, masalan, boshqa xarakterga, tabiatga, jamiyatga yoki kattaroq tizimga qarshi kurashini o'z ichiga oladi. Bu jismoniy, hissiy yoki ijtimoiy bo'lishi mumkin.
- **Odam va odam orasidagi konflikt:** bu turdagi konflikt ikki yoki undan ortiq belgilar o'rtasidagi qarama-qarshilikni o'z ichiga oladi, ularning har biri o'z maqsadlari, istaklari yoki e'tiqodlariga ega. Bu aqllar jangi, jismoniy janjal yoki mafkuralar to'qnashuvi bo'lishi mumkin.
- **Inson tabiatga qarshi:** Ushbu turdagi to'qnashuvda xarakter og'ir ob-havo sharoiti, tabiiy ofatlar yoki atrof-muhit kabi tabiat kuchlariga qarshi kurashadi. Bu tabiat dunyosi oldida odamlarning zaifligini ta'kidlaydi.

- **Inson va jamiyat:** Bu qarama-qarshilik xarakter jamiyatning me'yorlari, qadriyatlarini yoki umidlariga zid bo'lganida paydo bo'ladi. Bu adolat, tenglik yoki shaxsiy erkinlik uchun kurashni o'z ichiga olishi mumkin, chunki xarakter status-kvoga qarshi chiqadi.
- **Inson o'ziga qarshi:** Bu ichki ziddiyat xarakter o'z qo'rquvlari, shubhalari yoki ichki jinlari bilan kurashganda sodir bo'ladi. Bu ko'pincha o'z-o'zini kashf qilish sayohatini o'z ichiga oladi, chunki xarakter o'z kamchiliklari, ishonchsizliklari yoki qarama-qarshi istaklari bilan kurashadi.

Konflikt adabiyotda juda muhim, chunki u keskinlikni keltirib chiqaradi, syujetni boshqaradi va qahramonlarning asl mohiyatini ochib beradi. Bu o'quvchilarga hikoya bilan shug'ullanish, qahramonlar bilan empatiya qilish va universal mavzular va g'oyalarni o'rganish imkonini beradi. Qarama-qarshilik o'zgarish va o'sish uchun katalizator bo'lib xizmat qiladi, personajlarni o'z chegaralariga itaradi va ularni eng chuqur qo'rquv va istaklariga qarshi turishga majbur qiladi. Konflikt orqali qahramonlar sinovdan o'tkaziladi, ularning kuchli va zaif tomonlari fosh qilinadi, haqiqiy shaxsi namoyon bo'ladi. Adabiyotda ziddiyatning mavjudligi o'quvchilarni o'ziga jalb qiladi, ularni hikoyaga sarmoya kiritadi va qahramonlar o'z qiyinchiliklarini qanday engishlarini ko'rishga intiladi. Qahramonning burch va xohish o'rtasidagi ichki kurashmi yoki qahramon va yovuz o'rtasidagi tashqi kurashmi, ziddiyat hikoyaga hayajon, taranglik va hissiy chuqurlik qo'shadi.

Bu sodir bo'layotgan voqealarning harakatlantiruvchi kuchi, voqeani oldinga siljitadi va o'quvchilarni oxirigacha ushlab turadi. Qarama-qarshiliksiz adabiyot turg'un bo'lib, uni juda jozibali qiladigan keskinlik va hayajondan mahrum bo'lar edi. Shunday qilib, keyingi safar kitobni qo'lingizga olganingizda yoki hikoyani o'rganayotganingizda, yuzaga keladigan ziddiyatlarga e'tibor bering va ular hikoya va undagi qahramonlarni shakllantirishdagi rolini qadrlang.

TADQIQOT NATIJALARI.

Ichki konflikt ko'plab adabiyot asarlarida xarakterlarga chuqurlik qo'shib, hikoyani harakatga keltiruvchi asosiy element hisoblanadi. Adabiyotdagi ichki ziddiyatning klassik namunalaridan biri Uilyam Shekspirning "Gamlet" pyesasidagi Gamlet obrazidir.

Xarakter: Gamlet; **konflikt:** axloqiy va hissiy notinchlik.

Ssenariy: Gamlet otasining o'limi uchun Gamletning onasiga turmushga chiqqan va taxtni egallab olgan amakisi qirol Klavdiyni o'ldirish orqali qasos olish vazifasiga duch keladi. Asar davomida Gamlet chuqur axloqiy va hissiy dilemmalar bilan kurashadi.

Ichki konflikt:

- Gamlet hatto otasining adolati uchun ham qotillik qilish g'oyasi bilan kurashayotganda kuchli axloqiy ziddiyatni boshdan kechiradi.
- Shuningdek, u o'zining qat'iyatsizligi va qarama-qarshi his-tuyg'ulari bilan kurashadi, g'azab, qayg'u va o'ziga ishonchsizlik o'rtasida o'tadi.

Yechim :

Oxir oqibat, Gamletning ichki ziddiyatlari uning fojiali halokatiga olib keladi, chunki uning qarama-qarshi his-tuyg'ularini yarashtirish va qat'iy choralar ko'rishga qodir emasligi o'yinning fojiasini rivojlanishiga yordam beradi. "Gamlet"da qahramon ongidagi ichki ziddiyat markaziy mavzu bo'lib xizmat qiladi, qahramonning sayohatini shakllantiradi va hikoyaga murakkablik kiritadi.

Adabiyotdagi tashqi konflikt misollari

Adabiyotdagi tashqi konflikt qahramon tashqi kuch, masalan, tabiat, jamiyat yoki boshqa personajning qarshiliklariga duch kelganda yuzaga keladi. Ushbu turdagi ziddiyat mualliflar tomonidan syujetni boshqarish va personajlarni rivojlantirish uchun ishlatiladigan kuchli vositadir. Bu yerda biroz klassik misollar bor :

1. F. Skott Fitsjeraldning "Buyuk Getsbi"

"Buyuk Getsbi"da Jey Getsbi va Tom Byukenan o'rtasidagi ziddiyat tashqi mojaroning yorqin namunasi bo'lib xizmat qiladi. O'zini o'zi yaratgan Getsbi eski pul va o'rnatilgan ijtimoiy tartibni ifodalovchi Tomga qarama-qarshilikda qoladi. Bu mojarro nafaqat 1920-

yillardagi eski va yangi boylik o'rtasidagi to'qnashuvni ta'kidlabgina qolmay, balki o'sha davrdagi kengroq ijtimoiy taranglikni ham aks ettiradi.

2. **Xarper Lining "Masxara qushini o'ldirish"**

Xarper Lining "Masxara qushini o'ldirish" asari Atticus Finch va shahar aholisi o'rtasidagi ziddiyatni tashqi mojaro sifatida ko'rsatadi. Qora tanli odamni himoya qiluvchi advokat Atticus jamiyatdagi xurofot va irqchilik ko'rinishidagi tashqi mojaroga duch keladi. Uning adolat va tenglikka bo'lgan cheksiz ishonchi uni shaharning hukmron munosabatlariga to'g'ridan-to'g'ri qarama-qarshi qo'yadi. Bu qarama-qarshilik nafaqat hikoyani shakllantiradi, balki o'sha davrdagi adolatsizliklarga sharh sifatida ham xizmat qiladi.

3. **Uilyam Goldingning "Chivishlar hukmdori"**

"Pashshalar hukmdori" filmida Ralf va Jek o'rtasidagi tashqi ziddiyat kimsasiz orolda hokimiyat va omon qolish uchun kurashga aylanadi. Bu mojaro vahshiylikka qarshi sivilizatsiyaning kengroq mavzusini aks ettiradi, chunki o'g'il bolalarning hukmronlik uchun kurashi tartib va tartibsizlik o'rtasidagi o'ziga xos keskinlikni aks ettiradi. Ralf va Jek o'rtasidagi tashqi ziddiyat hikoyani boshqaradi va inson tabiatining qorong'u tomonlarini o'rganadi.

4. **Suzanna Kollinzing "Ochlik o'yinlari"**

Suzanna Kollinzing "Ochlik o'yinlari" Katniss Everdin va Kapitoliy o'rtasidagi ziddiyatni markaziy tashqi mojaro sifatida ko'rsatadi. Ushbu distopiya romanida bosh qahramon Katniss totalitar tuzumni ifodalovchi zulmkor Kapitoliyga qarshi turadi. Bu tashqi ziddiyat nafaqat hikoyani oldinga suradi, balki qarshilik, individuallik va adolatsizlikka qarshi kurash mavzularini ham o'rganadi.

5. **Herman Melvil tomonidan "Mobi-Dik"**

"Mobi-Dik" kapitan Axab va oq kit o'rtasidagi ziddiyatni muhim tashqi mojaro sifatida taqdim etadi. Kapitan Axabning obsesiflikka intilishi tabiatning insoniyatga befarqligi va inson ambitsiyalarining chegaralarini anglatadi. Bu tashqi qarama-qarshilik inson va tabiat dunyosining boshqarib bo'lmaydigan kuchlari o'rtasidagi abadiy kurash uchun metafora bo'lib xizmat qiladi. U hikoyani boshqaradi va obsesyon, taqdir va insonning hokimiyatga bo'lgan istagi mavzularini o'rganadi.

6. **Uilyam Shekspirning "Romeo va Julietta"**

Shekspirning "Romeo va Julietta" asarida Montague va Kapulets o'rtasidagi tashqi ziddiyat spektaklning fojiali voqealarida hal qiluvchi ro'l o'ynaydi. Ikki oliyjanob oilalar o'rtasida davom etayotgan janjal hikoyani boshqaradi va jamiyatdagi bo'linishlar va uzoq vaqtdan beri davom etayotgan ginalarning halokatli oqibatlarini ta'kidlaydi. Ushbu tashqi to'qnashuv Romeo va Juliettaning baxtsiz sevgi hikoyasi uchun fon bo'lib, ularning taqiqlangan romantikasining fojiali tabiatini ta'kidlaydi. Ushbu misollar tashqi ziddiyat mualliflar tomonidan keskinlik yaratish, syujetni rivojlantirish va adabiyotdagi chuqurroq mavzularni o'rganish uchun qanday mohirlik bilan qo'llanilishini ko'rsatadi. Qahramonni tashqi kuchlarga qarshi qo'yib, bu mojarolar xarakter rivojlanishi va hikoya qilish uchun boy va dinamik zamin yaratadi.

Odam odamga qarshi

Ingliz adabiyotining keng maydonida inson kurashlarining mohiyatini aks ettiruvchi takrorlanadigan mavzulardan biri bu "Odamga qarshi" konfliktidir. Ushbu turdagi ziddiyat ikki yoki undan ortiq belgilar o'rtasidagi murakkab dinamikani o'rganadi, ularning o'zaro ta'siridan kelib chiqadigan murakkabliklar va keskinliklarni namoyish etadi. Ushbu mavzuni o'rganish orqali mualliflar avlodlar o'rtasida o'quvchilar bilan rezonanslashadigan jozibali hikoyalarni yaratdilar.

Keling, ingliz adabiyotidagi "Odam va odam" konfliktning ba'zi diqqatga sazovor misollarini ko'rib chiqaylik, bu yerda shaxslar o'rtasidagi to'qnashuv markaziy o'rinni egallab, voqealarni oldinga siljitadi va o'quvchilarga doimiy ta'sir ko'rsatadi. Birinchidan, bizda Uilyam Shekspirning "Romeo va Julietta"ning abadiy tragediyasi bor. Verona chegaralarida Montagues va Capulets o'rtasidagi nizo turli belgilar o'rtasidagi ziddiyatlarning katalizatori bo'lib xizmat qiladi.

Ta'kidlash joizki, Tybalt va Mercutio o'rtasidagi olovli to'qnashuvlar oxir-oqibat yulduzlarni kesib o'tgan sevishtanlar Romeo va Juliet uchun halokatli oqibatlariga olib keladi. Shekspir shaxslararo ziddiyatlarning murakkab to'rini ustalik bilan to'qib, nafratning halokatli kuchi va u olib kelishi mumkin bo'lgan ayanchli oqibatlariga urg'u beradi.

Davom etar ekanmiz, biz F. Skott Fitsjeraldning "Buyuk Getsbi" ning jozibali dunyosiga duch kelamiz. 1920-yillarning shov-shuvli fonida Jey Getsbi va Tom Byukenan o'rtasidagi Deyzi Byukenanning mehr-muhabbatlari uchun raqobat va konflikt ushbu romandagi "Odam va odam" konfliktining asosiy qismini tashkil qiladi. Bu ikki xarizmatik va jumboqli qahramonlar o'rtasidagi to'qnashuv ko'p keskinlik va dramani kuchaytiradi, chunki Fitsjerald boylik, ijtimoiy mavqe va tushunib bo'lmaydigan Amerika orzusi mavzularini mohirona o'rganadi.

Keyinchalik, biz Uilyam Goldingning "Pashshalar hukmdori" asarining hayajonli olamiga kirishamiz. Kimsasiz orolda qolib ketgan bir guruh yosh bolalar hokimiyat va hukmronlik uchun kurash bilan kurashmoqda. Tartib va sivilizatsiya timsoli bo'lgan Ralf va vahshiylik va anarxiya timsoli bo'lgan Jek o'rtasidagi to'qnashuv ushbu hayratlanarli ertakdagi "Odam va odam" konfliktini ifodalaydi. Goldingning inson tabiatining qorong'u chuqurliklari va jamiyat tuzilmalarining mo'rtligini o'rganishi o'qishni o'ylantiruvchi va bezovta qiluvchi qiladi.

Xarper Lining "Masxara qushini o'ldirish" nomli muhim asarida Atticus Finch va Bob Evell o'rtasidagi markaziy ziddiyat markaziy o'rinni egallaydi. 1930-yillardagi Amerika janubidagi irqchilik muhitida o'tgan, prinsipial advokat Attikus va g'arazli va qasoskor Bob Evell o'sha davrdagi ijtimoiy keskinliklarning mikrokosmosi bo'lib xizmat qiladigan sud zalida to'qnash kelishadi. Bu "Odamga qarshi" to'qnashuvi axloqiy qadriyatlar va ijtimoiy muammolarning to'qnashuvini misol qilib ko'rsatib, jamiyatda keng tarqalgan adolatsizliklarga oydinlik kiritadi.

Va nihoyat, biz Herman Melvilning "Mobi-Dik" dostoniga duch kelamiz. Kapitan Axabning oq kit Mobi Dikdan qasos olishga bo'lgan tinimsiz intilishi "Odam va odam" konfliktini o'zida aks ettiradi. Axab tabiat kuchlariga va uning ichki jinlariga qarshi kurashayotganda hikoyani olg'a suradi. Melvilning inson ruhiyatini o'rganishi, qasos olishga intilishi va insonning hukmronlikka intilishi befoydaligi "Mobi-Dik"ni adabiy asarga aylantiradi.

Bu misollar ingliz adabiyotidagi "Odamga qarshi" konfliktining kuchliligidan dalolat beradi. Ushbu ziddiyatlarni tasvirlash orqali mualliflar keskinlik, drama va xarakter rivojlanishini yaratishga muvaffaq bo'ldi, o'quvchilarni o'ziga tortdi va doimiy ta'sir qoldirdi. Shaxslararo kurashlar va insoniy munosabatlarning murakkabliklarini o'rganish tomoshabinlar bilan rezonanslashda davom etmoqda va bu asarlarni adabiy kanonda abadiy klassikaga aylantirmoqda.

Ingliz adabiyotida inson va tabiat konflikti

Inson va tabiat to'qnashuvi mavzusi ingliz adabiyotida odamlar va tabiiy dunyoning dahshatli kuchlari o'rtasidagi abadiy kurashni aks ettiruvchi mashhur va takrorlanadigan motiv bo'lib kelgan. Asrlar davomida ko'plab adabiy asarlar ushbu jozibali mavzuni o'rganib chiqdi va o'quvchilarga tabiatning ulkan kuchiga duch kelganda odamlarning chidamliligi, qat'iyatliligi va zaifligini ta'kidlaydigan ta'sirchan hikoyalarni taqdim etdi. Bu yerda biz ingliz adabiyotidan ushbu doimiy to'qnashuvni yorqin tasvirlaydigan taniqli misollarni ko'rib chiqamiz:

Ernest Xemingueyning "Chol va dengiz" asari

Ulkan Marlinni ushlab uchun xavfli izlanishga kirishgan keksa baliqchi Santyago bilan birga qiziqarli sayohatga olib boradi. Santyago dengizning tinimsiz unsurlari bilan kurashar ekan, Xeminguey tabiatning bepoyonligi va oldindan aytib bo'lmaydiganligiga qarshi kurashgan odamning yengilmas ruhini mahorat bilan tasvirlaydi. Santyagoning qat'iy qat'iyati va qat'iyati tufayli bu hikoya insonning tabiat dunyosi qo'zg'atadigan qiyinchiliklarga qarshi turish va ularni yengib o'tish qobiliyatini eslatib turadi.

Jek Londonning "Olov qurish uchun" asari

Jek Londonning ta'sirchan qisqa hikoyasi o'quvchilarni Yukonning qattiq va murosasiz sahrosiga undaydi, u yerda noma'lum qahramon omon qolish uchun umidsiz yerlar va haddan tashqari sovuqni bosib o'tishi kerak. Londonning bosh qahramonning unsurlarga qarshi kurashi haqidagi yorqin tasvirlari tabiatning cheksiz qudrati qarshisida inson hayotining mo'rtligini yorqin

eslatib turadi. Ushbu ertak orqali London insoniy g'urur va tabiat ustunligining kamtarlik haqiqati o'rtasidagi nozik muvozanatni o'rganadi.

Krakauerning "Yovvoyida" asari

Jon Krakauerning badiiy bo'lmagan kitobida yolg'izlik va ibtidoiy mavjudot izlab Alyaska cho'liga yo'l olgan yosh yigit Kristofer MakKendlesning maftunkor va fojiali sayohati haqida hikoya qilinadi. Makkandless tabiatning og'ir haqiqatlari bilan kurashar ekan, Krakauer o'zi duch keladigan ko'p sonli qiyinchiliklarni, xiyonatkor yerlarda yurishdan tortib, oziq-ovqat izlashgacha bo'lgan muammolarni mahorat bilan tasvirlaydi. Makkandlessning o'zini o'zi kashf etishga intilishi va tabiat kuchlari bilan yakuniy to'qnashuvi orqali Krakauer tabiat dunyosi inson ruhiga qanday chuqur ta'sir ko'rsatishi mumkinligini o'rganadi.

Yann Martelning "Pi hayoti"

Yann Martelning mashhur romani o'quvchilarni omon qolish va o'zini o'zi kashf qilishning g'ayrioddiy sayohatiga olib boradi. Kema halokati uni Tinch okeanining ulkan kengligida qolib ketganidan so'ng, bosh qahramon Pi Bengal yo'lbarsi bilan qutqaruv qayig'ini baham ko'rar ekan, tabiatning dahshatli kuchlari bilan kurashishi kerak. Martelning Pining aqli rasoligi va jismoniy farovonligini saqlab qolish va yo'lbarsning qo'llab-quvvatlanmagan kuchi bilan birga yashash uchun kurashining yorqin tasvirlari inson va tabiat o'rtasidagi o'ziga xos ziddiyatning kuchli metafora bo'lib xizmat qiladi. Pining chidamliligi va topqirligi orqali Martel odamlar va tabiat o'rtasidagi murakkab munosabatlarni o'rganadi.

Kormak Makkarti tomonidan "The Yo'l" asari

Apokaliptikdan keyingi ma'yus dunyoda bo'lib o'tadigan Kormak Makkartining hayajonli romani ota va o'g'ilning noma'lum falokat tufayli vayron bo'lgan kimsasiz landshaftni kezib o'tishlari haqida. Ular resurslarning tanqisligi, og'ir ob-havo sharoiti va tabiiy dunyoda yashirilib turgan doimiy xavf tahdidiga duch kelganlarida, Makkarti nasrida omon qolish uchun tinimsiz kurashning yorqin tasviri tasvirlangan. Ota va o'g'il o'rtasidagi mustahkam rishtalar va ularning xiyonatkor yerlarda harakat qilishdagi qat'iyatligi tufayli Makkarti og'ir qiyinchiliklarga qarshi inson ruhining chuqur chidamliligini o'rganadi.

Ingliz adabiyotidan olingan bu misollar inson va tabiat o'rtasidagi doimiy ziddiyat haqida o'tkir eslatma bo'lib xizmat qiladi, bu mavzu avlodlar davomida o'quvchilarni o'ziga jalb qiladi. Ushbu rivoyatlar orqali mualliflar insoniy holatning mohiyatini mohirona aks ettirgan, bizning tabiiy dunyoni zabt etish va tushunishga bo'lgan tug'ma istagimizni o'rganib, uning ulkan kuchi oldida zaifligimizning kamtarona haqiqatini tan olishgan. O'quvchilar ushbu abadiy ertaklarga sho'ng'irkan, ularni tabiat bilan munosabatlari va ularning hayotlariga chuqur ta'siri haqida fikr yuritishga taklif qilinadi.

Inson va jamiyat

Albatta! "Odam va jamiyat" mojarosi ingliz adabiyotida keng tarqalgan mavzu bo'lib, qahramon yoki personajlar o'z jamiyatining me'yorlari, qoidalari yoki umidlariga qarshi kurashadi. Ushbu konflikt shaxs va jamoa o'rtasidagi ziddiyatni o'rganib chiqadi, status-kvoga qarshi chiqishga jur'at etganlar duch keladigan muammolarni ta'kidlaydi. U mualliflar uchun inson tabiatining murakkabliklarini va jamiyat tuzilmalarining shaxslarga ta'sirini o'rganish uchun kuchli vosita bo'lib xizmat qiladi.

Ingliz adabiyotida "Odam va jamiyat" konfliktining ko'plab misollari mavjud bo'lib, ularning har biri ijtimoiy cheklolarga qarshi kurashning o'ziga xos nuqtai nazarini taklif qiladi. Keling, ushbu takrorlanadigan mavzuni chuqurroq tushunish uchun ushbu misollardan ba'zilarini ko'rib chiqaylik.

"Odam va jamiyat" konfliktining yorqin misollaridan biri Jorj Oruellning "1984" distopiya romanida uchraydi. Bosh qahramon Uinston Smit Okeaniyaning zolim va nazoratchi hukumatiga qarshi isyon ko'tarayotganini sezadi. U haqiqat manipulyatsiya qilinadigan va individuallik bostiriladigan dunyoda sayr qilar ekan, Uinstonning totalitar tuzumga qarshi kurashi "Odam va jamiyat" konfliktining klassik timsoliga aylanadi.

Ushbu konfliktning yana bir ta'sirchan tasvirini Xarper Lining "Masxara qushini o'ldirish" asarida topish mumkin. Irqiy xurofotga asoslangan shaharda bo'lib o'tgan roman oq tanli ayolni

zo'rlaganlikda ayblangan qora tanli Tom Robinsonni himoya qiluvchi advokat Atticus Finchning sayohatini davom ettiradi. Attikusning chuqur ijtimoiy irqchilikka qarshi adolat va tenglik uchun kurashi shaxsning axloqiy kompaslari va jamiyatda hukmron bo'lgan noto'g'ri qarashlar o'rtasidagi o'ziga xos ziddiyatning namunasidir.

Aldous Xakslining "Jasur yangi dunyo" asari "Odam va jamiyat" konfliktining yana bir jozibali izlanishlarini taqdim etadi. Bosh qahramon Bernard Marks Jahon davlati tomonidan qo'llaniladigan muvofiqlik va g'ayriinsoniylikka qarshi chiqadi. Uning jamiyat qadriyatlaridan noroziligi va individuallikka intilishi "Insonga qarshi jamiyat" kurashining katalizatori bo'lib xizmat qiladi, shaxsiy xohish-istaklari va jamiyat umidlari o'rtasidagi ziddiyatni ko'rsatadi.

Margaret Atvudning "Qo'riining ertagi" Gilad nomi bilan mashhur bo'lgan patriarxal va zolim jamiyatning dahshatli tasvirini taqdim etadi. Bosh qahramon Offred jamiyatning ayollar tanasi va hayoti ustidan nazorati bilan kurashayotganini sezadi. Uning zulmkor tuzumga qarshilik ko'rsatishi o'zlariga yuklangan me'yorlarga qarshi chiqishga jur'at etgan shaxslarning chidamliligi va qat'iyatini namoyish etadi va bu "Odam va jamiyat" konfliktining yorqin namunasiga aylanadi.

Rey Bredberining "Farengoyt 451" asari kitoblar taqiqlangan va senzura avj olgan distopik jamiyatni taqdim etadi. Bu dunyoda Guy Montag hukmron tartibga qarshi isyon ko'tarib, bilim va intellektual erkinlikka intiladi. Uning intellektual qiziqishdan qo'rqadigan va bostiruvchi jamiyatga qarshi chiqishi "Inson va jamiyat" konfliktiga misol bo'lib, muvofiqlik va haqiqatga intilish o'rtasidagi kurashni ta'kidlaydi.

Ushbu misollar "Odam va jamiyat" konflikti ingliz adabiyotida qanday kuchli va takrorlanadigan mavzu ekanligini ko'rsatadi. Mualliflar o'z qahramonlarining kurashlari orqali inson tabiatining murakkab tomonlarini va jamiyat tuzilmalarining shaxslarga ta'sirini yoritib beradilar. Shaxs va jamiyat o'rtasidagi ziddiyatni o'rganib chiqqan holda, ushbu asarlar o'quvchilarni atrofdagi dunyo bilan munosabatlari haqida fikr yuritishga va jamiyat normalari va umidlariga qarshi kurashish imkoniyatlarini ko'rib chiqishga taklif qiladi. "Odam va jamiyat" konflikti odamlar o'zlari yashaydigan jamiyatlarni shakllantirish va qayta belgilash qudratiga ega ekanligini eslatib turadi va bu mavzuni avlodlar o'quvchilari bilan rezonanslashda davom etadi.

Inson o'ziga qarshi

Ingliz adabiyotida odam va o'z-o'zini konfliktiga misollar

Ingliz adabiyotining keng olamida qahramonning ichki kurashi, axloqiy ikkilanishlari va hissiy notinchliklarining murakkab chuqurliklariga chuqur kirib boradigan "Odamga qarshi o'z-o'ziga qarama-qarshilik" mavzusi markaziy o'rinni egallaydi. Ushbu jozibali to'qnashuv klassik asarlarda ham, zamonaviy asarlarda ham mahorat bilan tasvirlangan bo'lib, inson tuyg'ularining murakkabligi, adabiy qahramonlar duch kelgan ichki kurashlar ko'rsatilgan.

1. Uilyam Shekspir tomonidan "Hamlet"

Ushbu abadiy fojia sahifalarida biz bosh qahramon Gamletning o'z qarorsizligi va ichki ziddiyatlari bilan kurashayotganiga guvoh bo'lamiz. U otasining o'limi uchun qasos olishga kirishar ekan, uning ichki kurashi va axloqiy ikkilanishlari murakkab syujetning harakatlantiruvchi kuchiga aylanadi. Shekspirning Gamletning ichki g'ala-g'ovurini tasvirlashi kitobxonlarni o'ziga rom etadi, ularni inson tabiati teranligi haqida fikr yuritishga chorlaydi.

2. JD Salinger tomonidan "Javdardagi tutuvchi"

JD Salingerning ajoyib romani bizni begonalik, umidsizlik va ekzistensial g'azab hissi bilan to'la sayohatga o'tlangan Xolden Kolfildning sirli xarakteri bilan tanishtiradi. Hikoya davomida Xoldenning ichki qarama-qarshiligi markaziy mavzu bo'lib xizmat qiladi, bu o'quvchilarga o'smirlik notinchliklarining murakkabliklarini va ko'pincha chalg'ituvchi dunyoda o'zlikni izlash imkonini beradi.

3. Xarper Li tomonidan "Masxara qushini o'ldirish"

Xarper Lining durdona asari bizga oliyjanob va prinsipial advokat Attikus Finchni taqdim etadi, u irqiy bo'lingan jamiyatda qora tanlini himoya qilish muammolarini hal qilishda ichki kurashga tushib qolgan. Attikusning o'zgarmas axloqiy yaxlitligi sinovdan o'tkaziladi, bu esa o'quvchilarni xurofot va adolatsizlikning og'ir haqiqatlariga qarshi turishga majbur qiladigan chuqur ichki ziddiyatga olib keladi.

4. Yann Martel tomonidan "Pi hayoti"

Yann Martelning jozibali romani bizni dengizda qolib ketgan qahramon Pi bilan birga ajoyib sayohatga olib boradi. Pi o'z e'tiqodi, omon qolish instinktlari va sharoitlarining murosasiz haqiqatlari bilan kurashar ekan, uning ichki kurashi hikoyaning asosiy jihatiga aylanadi. Martelning Pining ichki ziddiyatini o'rganishi o'quvchilarni inson ruhining mustahkamligi va qiyinchiliklarga e'tiqod kuchi haqida fikr yuritishga taklif qiladi.

5. Sylvia Plath tomonidan "Qo'ng'iroq idishi"

Silviya Plathning hayajonli romani bizni ruhiy salomatlik muammolari, jumladan depressiya va shaxsiyat inqirozi bilan kurashayotgan bosh qahramon Ester Grinvud bilan tanishtiradi. Esterning ichki mojarolari va hissiy notinchliklari orqali Plath shaxsiy kurashning tubiga kirib boradi, ruhiy kasalliklarning murakkabliklariga va o'zini o'zi kashf etishga intilishlarga oydinlik kiritadi.

XULOSALAR.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ingliz adabiyotidagi konfliktlarning har xil turlarini o'rganish nafaqat hikoyaga chuqurlik qo'shadi, balki inson tajribasi, ijtimoiy dinamika va axloqiy murakkabliklar haqida qimmatli tushunchalarni ham beradi. Ushbu konfliktlarni ko'rib chiqish orqali o'quvchilar matn va uning asosiy mavzularini chuqurroq tushunishlari mumkin.

Ingliz adabiyotidagi konfliktlarni har tomonlama tahlil qilish ushbu adabiy mavzuning turli asarlar va davrlar uchun doimiy dolzarbligi va ahamiyatini ta'kidlaydi.

Iqtiboslar / References / Сноски

-
- [1] I.Sulton. Adabiyot nazaryasi. T: "O'qituvchi" nashriyot va matbaa ijodiy uyi 2005. B 110.
 - [2] T.Boboev. "Adabiyotshunoslik asoslari". T: "O'zbekiston". 2002-y. B. 65.
 - [3] D. Quronov. Adabiyotshunoslikka kirish. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashryoti, 2004.
 - [4] D.Quronov, Z.Mamajonov, M.Sheraliyeva. Adabiyotshunoslik lug'ati. T.: Akademnashr, 2013.
 - [5] I.Sulton. Adabiyot nazaryasi. T: "O'qituvchi" nashriyot va matbaa ijodiy uyi. 2005.
 - [6] T.Boboev. "Adabiyotshunoslik asoslari". T: "O'zbekiston". 2002-y. B. 52.

ISSN 2181-9696

Doi Journal 10.26739/2181-9696

«MAMUN SCIENCE» JURNALI

2 JILD, 1 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»

TOM 2, HOMEP 1

JOURNAL OF MAMUN SCIENCE

VOLUME 2, ISSUE 1

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000